

ALS NOSTRES AMICS

Passats els primers dies, d'enfament i d'inquietud, creiem un deure dirigir-nos públicament als nostres amics.

La naixença de El Dia no ha estat cosa fàcil. Dificultats de mal preveure abans de trobar el contacte de la realitat, ocasionaren les deficiències, ben visibles als primers números, que tots nosaltres lamentem, avui, però, ja gairebé normalitzats, eliminades algunes dificultats i d'altres a punt d'èsser-ho, podem oferir als lectors una mostra o una idea del què ha d'ésser normalment el nostre diari. Del què serà dintre molts pocs dies quan haurem completat la nostra normalització, amb el trasllat de la redacció, impremta i administració en local independent i apropiat que ja tenim adquirit a l'efecte.

Entretant creiem arribada l'hora de fer present, des de les nostres mateixes planes, algunes coses essencials a la vida del diari, per tal que obtinguin la màxima publicitat.

Els nostres amics, saben, per les nostres primeres paraules, com fou possible la publicació de El Dia, en l'aspecte ideològic. Cal, ara, que sapiguem, com ha estat possible dur-lo a terme tan complidament, en l'aspecte econòmic. Contràriament al que acostumen a ésser totes les publicacions diàries, El Dia, no obsequia a cap negoci, ni es mou per la força d'un capital, ni depèn tan solament d'una empresa. Era ben visible al criteri dels organitzadors, que un diari d'esquerra republicana a Manresa, havia de dependre més que de l'esforç de més pocs, de la voluntat de molts. Per aquest motiu l'organització del

diari, havia d'ésser orientada en un sentit popular i democràtic.

I és així, com El Dia en lloc d'haver nascut sota el control d'una empresa editorial, ha nascut per l'escalf d'una entitat, nascuda simultàneament, que amb tot i tant com a única missió el manteniment del diari, és més aviat política i cultural, que d'esperit mercantil. Poden integrar aquesta entitat d'amics de El Dia i per tant ésser un dels propietaris de la publicació, tots aquells subscriptors que en lloc de pagar l'import de la subscripció corrent, paguin mensualment una quota de cinc pessetes.

De les assemblees d'aquesta entitat, reunida anualment, en sortirà elegit el Consell que orientarà i administrarà el periòdic.

A punt d'ésser enllestit definitivament el projecte d'estatuts, molt aviat—probablement dintre la primera quinzena de l'any proper—seran donats a conèixer i immediatament es procedirà a l'elecció del primer consell, que ha de substituir el consell interí que actua en l'actualitat.

Fins ara són a la ratlla d'un centenar els que integren la nostra organització amb aquesta quota de propietari, xifra que estímem important. Amb tot, esperem que abans de la constitució definitiva de l'entitat, tots els amics de El Dia, que s'interessen pels ideals que defensa, no menysprearan l'oportunitat d'intervenir en els seus destins, per tal que en tot moment l'orientació del diari respongui a la manera de sentir del vast sector de ciutadans l'ideal dels quals ha vingut a defensar.

prende cuatro mil libros, que diariamente son leídos por unos doscientos cincuenta penados, pues gracias a la eficacia de la instrucción de los trescientos cuarenta i cuatro que alberga el establecimiento no hay más que diez analfabetos, de muy reciente ingreso; y para que se vea que esa biblioteca no está formada por exclusivismos, bastará decir que hay en ella libros de Gómez de Baquero, Azcarate, Dicenta, Ibsen, Larrain, Lotti, Merimée, Tolstoi, Zulueta, Gorki, Galdós, que no pertenecen al apostolado de la Prensa. Por último figura en la lista uno de Enrique González Fiol, cuyos juicios acerca de Pablo Iglesias es de suponer que no desagraden a «El Socialista».

Aquest número ha passat per la prèvia censura governativa

EL DIA: Teléfon 342

L'Esquerra Republicana

és una realitat

Rovira i Virgili a «La Nau» d'avui publica un article en el qual dona la notícia que la constitució de l'Esquerra Republicana és ja una realitat.

Dir que els elements que constitueixen l'Esquerra Republicana, davant l'imperatiu de les necessitats, han coincidit a reconèixer que tot ésser molt lleiable en si mateix calia deixar de banda el precepte que alguns d'ells poguessin tenir d'anar a la constitució de un partit republicà únic. En canvi ha estat fàcil d'establir les bases ideològiques i orgàniques sobre les quals serà constituïda la coordinació dels diversos grups republicans.

Una Delegació formada per tres representants de cada grup, serà l'organisme directiu de l'Esquerra Republicana.

No hi haurà presidència fixa puix l'ocuparan, per torn, els delegats. La Delegació es reunirà sempre que hi hagi qüestions comunes a tractar.

Per ara, l'Esquerra Republicana es compondrà de tres grups Partit Republicà Català, Acció Republicana i Federal. L'Acció Republicana és la denominació que, per a llur actuació específicament política, prendran probablement els elements de la Fundació Valentí Almirall.

Rovira i Virgili acaba l'article així:

«L'any nou començarà bé per als homes d'esquerra. L'organisme que està a punt de crear-se, prepara la salutació inicial als seus correligionaris.»

Per la nostra part direm que és amb tota satisfacció que donem als nostres llegidors aquesta interessant nova.

Els Esports

FUTBOL

Trofeu

«La Nau dels Esports»

Comença diumenge que ve

Diumenge dia 29 comencen els partits per a la disputa d'aquest trofeu. Els partits a celebrar en aquesta data són:

Martinenc - A. O. Vilanova.

Sabadell - Santboià.

Terrassa - Iluro.

Sant Andreu - Manresa.

Els partits es faran en el camp del club mencionat en primer lloc.

Camplonat de la Lliga

Partits per diumenge

PRIMERA DIVISIÓ

A Barcelona:

Europa - Reial Societat.

(Continua a la pàgina 3)

El Consell de Ministres celebrat anit ha acordat concedir 52 milions de pessetes a l'Ajuntament de Barcelona perquè continui oberta l'Exposició.

CRISI PERPETUA

Temps passat, amb motiu d'una polèmica suscitada per l'Estelrich, va parlar-se extensament en la premsa catalana de la crisi del caràcter. Estava massa localitzada aquella qüestió per a oferir marge a la nostra intervenció momentània, però va restar en els nostres propòsits de dir una paraula sobre la crisi denunciada, la qual, per no ésser temporal ni passatgera, sempre oferirà una avinentesa d'assenyalar la seva presència com una maledicció de la raça.

Algú va dir aleshores que els nostres escriptors podien ésser uns estilistes més o menys perfectes, però que ignoraven els sentiments i els interessos del poble. No sembla pas excessiu acceptar aquesta afirmació com una veritat sobradament confirmada. El progrés de les nostres lletres acusa una extraordinària lentitud no tant per defecte de receptivitat per part del públic com per l'aridesa d'ideal que s'observa en el camp de la literatura i en els nostres homes de lletres en general.

Però la constatació d'aquesta manca d'ideal en els homes de preparació i de cultura no pot revestir la forma d'acusació. No estem obligats a beure l'aigua de la font llur i per això són negligits i desconeguts de la gran massa del poble. La part tràgica i dolorosa és que ells reflexen una situació col·lectiva un estat general d'atonía i d'exhauriment que ens lliura sovint al pessimisme i a la desesperança. És possible reaccionar contra aquesta insensibilitat endèmica? Com i quan s'operarà el miracle?

Veus aquí una qüestió molt greu per a nosaltres, els socialistes. La pluja d'estupefaents que ha caigut damunt del nostre poble l'han desconcertat i estemordit. Quan s'ha vist abatut, expoliat i trepitjat ha considerat un recurs habilitíssim somriure amb displicència. El xisto ha devingut una institució com la brometa cada dia més aguda dels *niños bien*. Tot el qual és la manifestació alarmant d'un estat més greu, car indica una corrupció profunda. Això no és una crisi de caràcter: és una crisi constitucional contra la qual no hi ha altre reactivu que la reeducació de tot l'organisme, la regeneració global i metòdica, la reedificació de l'individu des de la seva base.

Aquesta és la tasca del Socialisme. Tots els ideals santifiquen els homes, però en els nostres dies no n'hi ha cap d'altre que pugui il·luminar les ànimes senzilles. En la nostra col·lectivitat hi ha homes que no volen riure davant d'un espectacle depriment i que estan disposats a considerar tota proposició digna de tenir-se en compte. No volen sentir parlar de miracles, de cataclismes, ni menys de proeses jocosos. Volen una tasca i una orientació. Són els que deixen, decebuts i entristits, la present collita literària, però que, malgrat tot, re-

prenen la ruta en certa d'ideal, de llum i de puresa.

Aquests homes són escassos però n'hi ha *specimens* a tots els indrets de la nostra terra. Quan hom s'hi posa en contacte és quan recobra les esperances perdudes en els cenacles i en les esferes més o menys intel·lectuals. Aquests homes són sempre de condició humil i s'eleva per damunt de tots els obstacles. Són exigents, perquè poden ésser-ho, i triguen a abandonar llur confiança en els altres. Però si ells arriben a tenir una fe, rejuveniran el nostre poble i li donaran un pervenir. Hem de comptar amb ells si volem tenir influència damunt la massa. Però no hem d'oblidar que ells reclamen respecte, senzillament, perquè en són dignes.

És una regla, molt general entre els que coneixen pobles d'un nivell cultural superior al nostre, manifestar estranyesa i fins i tot repulsió per la ingenuïtat i senzillesa que caracteritza els individus d'aquelles societats. Se'ls considera massa crèdula, massa rectilini i massa simple. Podem creure que en aquest concepte hi ha la mesura de la nostra possible inferioritat. Si no fóssim tan *vians*, tan *àgils* i tan *complexes*, les nostres qualitats específiques deuriem valoritzar-se considerablement. No és sempre aconsellable una imitació servil de les virtuts alienes, però tot moment fóra bo per despullar-nos de defectes. I probablement no faríem cap cosa extraordinària si comencéssim a admetre que les nostres desgràcies seculars són filles totes de les nostres culpes.

Si el Socialisme fos únicament una doctrina econòmica fóra un despropòsit barrejar-la amb aquestes reflexions. Però no hi ha ningú que no sàpiga que el Socialisme és l'ètica de la Societat que neix. La seva difusió fóra un reactivu enèrgic pel poble nostre perquè li donaria una idea de responsabilitat i de moral que no té. La prova que ens entenem és que tothom és exigent amb els que aixequen la bandera socialista. Els més amollits i relaxats censuren laboristes i bolxevics per poc radicals. Vol dir que tothom admet en la doctrina i en els principis que cal traduir en actes. I vol dir també que reconegut el fracàs de totes les classes i oligarquies que s'han tornat en el poder, s'admet la possibilitat que un govern proletari porti la societat per camins millors. I significa, en resum, això que és ja un principi acceptat pels uns i altres, que cal començar l'edifici per la base, que l'estructuració ha de començar des de baix i que sense una massa culta, conscient i responsable no podem tenir confiances de reeixir.

M. SERRA I MORET

(Continua a la pàgina 3)

El Govern

i «El Socialista»

Una nota oficial sobre un suposat aute de fe

Practicada por la Dirección General de Prisiones una información con motivo de haber publicado «El Socialista» un suelto bajo el título «Un auto de fe en el Dueso», en el cual se hablaba de una quema de libros no pertenecientes al Apostolado de la Prensa, resulta que lo único cierto es que habiéndose introducido clandestinamente en aquella prisión algunos volúmenes, en número inferior a cincuenta, la Dirección, en cumplimiento de su deber, ordenó su recogida, pues los documentos exigen, como es natural la censura y el pase de las Juntas de disciplina. Esos libros, que corresponden casi en su totalidad al apostolado del anarquismo, no se incineraron, sino que se devolvieron, por medio de los reclusos que los habían recibido, a quienes se los enviaron. La biblioteca del Dueso com-